

แบบฝึกทักษะวิทยาศาสตร์ หน่วยการเรียนรู้ ที่ 1
เรื่อง สิ่งรอบตัวเรา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

จัดทำโดย

กรรณิการ์ ประจักษ์พนา

โรงเรียนศิษย์เก่าพยาบาลศิริราชบ้านดง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2

คำนำ

แบบฝึกทักษะวิทยาศาสตร์ เรื่อง สิ่งรอบตัวเรา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักเรียนรู้จักสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว สามารถบอกลักษณะสำคัญของสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิตได้ และเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิตได้ รวมถึงการแบ่งประเภทของสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิตได้ ซึ่งการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ หากนักเรียนมีได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง หรือขาดแบบฝึกกิจกรรมย่อมจะต้องมีปัญหาผู้เรียนขาดทักษะ และไม่ผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื่องจากความแตกต่างระหว่างบุคคล และสภาพท้องถิ่น ครูผู้สอนจึงจำเป็นต้องหาทางแก้ไข เพื่อช่วยให้นักเรียน ได้มีโอกาสเรียนรู้ตามความสามารถของตน

แบบฝึกทักษะวิทยาศาสตร์นี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ประกอบการสอนเสริม และแก้ปัญหาให้กับนักเรียนที่ขาดทักษะทางวิทยาศาสตร์ และไม่ผ่านการประเมินจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยจัดทำขึ้นจำนวน 1 หน่วยการเรียนรู้ ซึ่งมีทั้งหมด 4 กิจกรรม นักเรียนจะได้ฝึกฝนเพิ่มเติมเพื่อให้เกิดทักษะ และเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนวิทยาศาสตร์

กรรณิการ์ ประจักษ์พนา

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
คำชี้แจง	ค
คำชี้แจงสำหรับนักเรียน	จ
แบบทดสอบก่อนเรียน	1
แบบฝึกทักษะที่ 1	2
แบบฝึกทักษะที่ 2	
แบบฝึกทักษะที่ 3	4
แบบฝึกทักษะที่ 4	5
แบบฝึกทักษะที่ 5	6
แบบฝึกทักษะที่ 6	7
แบบฝึกทักษะที่ 7	8
แบบฝึกทักษะที่ 8	2
แบบฝึกทักษะที่ 9	
แบบฝึกทักษะที่ 10	4
แบบฝึกทักษะที่ 11	5
แบบฝึกทักษะที่ 12	6
แบบฝึกทักษะที่ 13	7
แบบฝึกทักษะที่ 14	8
ข้อสอบหลังเรียน	9
เฉลย	10
บรรณานุกรม	

คำชี้แจง

แบบฝึกทักษะวิทยาศาสตร์ เรื่อง สิ่งรอบตัวเรา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผู้จัดทำได้ศึกษาและวิเคราะห์เนื้อหาจากหนังสือเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานส่งเสริมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี หนังสือสื่อการเรียนรู้สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช ชุดกิจกรรมพัฒนาการคิดวิเคราะห์วิทยาศาสตร์ ป.1 ของสถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการจัดทำชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ ซึ่งจัดทำชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์นี้ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือประกอบการสอนเสริม ฝึกทักษะทางวิทยาศาสตร์ ทักษะการจำแนก และการเรียนรู้ เข้าใจเกี่ยวกับสิ่งที่อยู่รอบตัว

จุดประสงค์ของการฝึก

1. เพื่อให้นักเรียน รู้จักสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว สามารถลักษณะสำคัญของสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิตได้
2. เพื่อให้นักเรียนเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิตได้
3. เพื่อให้นักเรียนสามารถ

สาระการเรียนรู้

สิ่งรอบตัวเรา ประกอบด้วย สิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต

ตัวชี้วัด

ว 1.1 ป.1/1 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสิ่งมีชีวิตกับสิ่งไม่มีชีวิต

ขั้นตอนการฝึก

1. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน จำนวน 10 ข้อ
2. ครูชี้แจงวิธีการฝึกและกำหนดเวลาการฝึกให้นักเรียนทราบ
3. ให้นักเรียนอ่านและศึกษาใบความรู้ เรื่อง สิ่งรอบตัวเรา
4. ให้นักเรียนทำใบกิจกรรมวิทยาศาสตร์ที่ 1-4
5. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน จำนวน 10 ข้อ
6. ครูตรวจให้คะแนนแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนและบันทึกผลเปรียบเทียบความก้าวหน้าของผู้เรียน

การประเมินผล

1. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน
2. ตรวจชุดแบบฝึกทักษะ

เกณฑ์การให้คะแนนการทำแบบฝึกทักษะวิทยาศาสตร์

1. คะแนนการทำแบบฝึกทักษะ ถ้าตอบถูกให้ 1 คะแนน ไม่ตอบหรือตอบผิดให้ 0 คะแนน
2. คะแนนทดสอบหลังเรียน 10 คะแนน ถ้าตอบถูกให้ 1 คะแนน ไม่ตอบหรือตอบผิดให้ 0 คะแนน

แบบทดสอบก่อนเรียน แบบฝึกทักษะวิทยาศาสตร์ เรื่อง สิ่งรอบตัวเรา

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย x ทับตัวอักษร ก ข หรือ ค
ที่เป็นคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. ข้อใดเป็นสิ่งมีชีวิตที่พบในโรงเรียนทั้งหมด

- ก. เสือ วัว ม้าโยก
- ข. ต้นไม้ นก นักเรียน
- ค. คุณครู ดินสอ แก้วน้ำ

2. ข้อใดหมายถึงสิ่งมีชีวิตสามารถสืบพันธุ์ได้

3. ข้อใดเป็นสิ่งมีชีวิตที่สามารถเคลื่อนที่ได้

4. ข้อใดกล่าว ไม่ ถูกต้องเกี่ยวกับสิ่งไม่มีชีวิต

- ก. กินอาหารและมีลูกได้
- ข. ขับถ่ายและหายใจได้
- ค. เคลื่อนที่เองไม่ได้

5. สิ่งใดมีลักษณะแตกต่างจากพวก

6. สิ่งใดกินอาหาร เคลื่อนที่ และเจริญเติบโตไม่ได้ทั้งหมด

- ก. แมว แก้ว
- ข. ปลา ม้า
- ค. เสือ เสือ

7. ข้อใดเป็นสิ่งที่ไม่มีชีวิตที่พบในห้องเรียนทั้งหมด

- ก. เก้าอี้ หนังสือ
- ข. โต๊ะ เตียนนอน
- ค. กระดานดำ เสาวธง

8. จัดเป็นสิ่งมีชีวิตเพราะเหตุใด

- ก. เคลื่อนที่ได้
- ข. เจริญเติบโตได้
- ค. ขยับถ่ายไม่ได้

9. ถ้าใช้ลักษณะภายนอกเป็นเกณฑ์ สิ่งมีชีวิตข้อใดจัดอยู่กลุ่มเดียวกับฟักทอง และดอกบัวตอง

ก.

ข.

ค.

10. ข้อใดกล่าวถูกต้อง

- ก. ก้อนหินก้อนใหญ่แตกเป็นก้อนเล็ก ๆ จัดเป็นสิ่งมีชีวิต
- ข. นักบินอยู่บนท้องฟ้า จัดเป็นสิ่งมีชีวิต
- ค. รถจักรยานเคลื่อนที่ได้ จัดเป็นสิ่งมีชีวิต

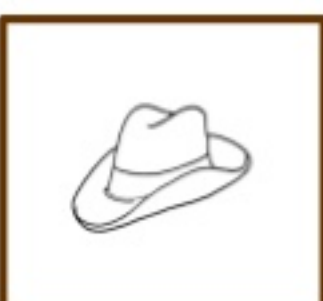
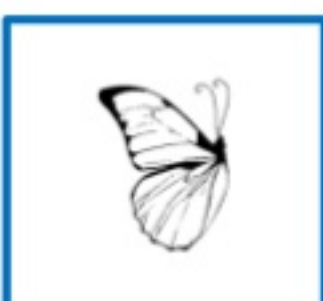
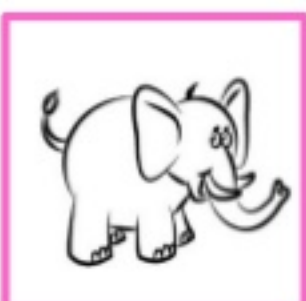

แบบฝึกทักษะที่ 1

สิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต

คำชี้แจง ให้นักเรียนระบายสีสิ่งมีชีวิต

แบบฝึกทักษะที่ 2

สิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต

คำชี้แจง ให้นักเรียนระบายสีสิ่งไม่มีชีวิต

แบบฝึกทักษะที่ 3
สิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต

สิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต

คำชี้แจงให้นักเรียนนำชื่อสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิตตามธรรมชาติที่กำหนดให้เขียนจำแนกประเภทให้ถูกต้อง

บ้าน ภูเขา ไร่ ไก่ เป็ด แมว ต้นมะม่วง
วัด แม่น้ำ ดอกบัว ก้อนหิน ม้า ดินสอยางลบ

តំរូវការជីវិត

สิ่งไม่มีชีวิต

สิ่งมีชีวิตรอบตัวเรา แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ
สิ่งมีชีวิตที่เป็นพืช และสิ่งมีชีวิตที่เป็นสัตว์ รวมถึง
มนุษย์ ซึ่งต้องพึ่งพาอาศัยกัน

ตัวอย่าง

สิ่งมีชีวิตที่เป็นพืช

ชบา

กระดังงา

กุหลาบ

บัว

กล้วย

ข้าวโพด

มะพร้าว

เฟิร์น

มอส

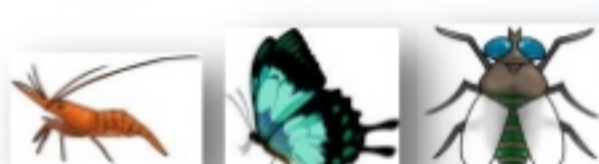
สิ่งมีชีวิตที่เป็นสัตว์

ปลา

เหยี่ยว

เป็ด

กุ้ง

ผีเสื้อ

แมลงวัน

แกะ

จระเข้

หมู

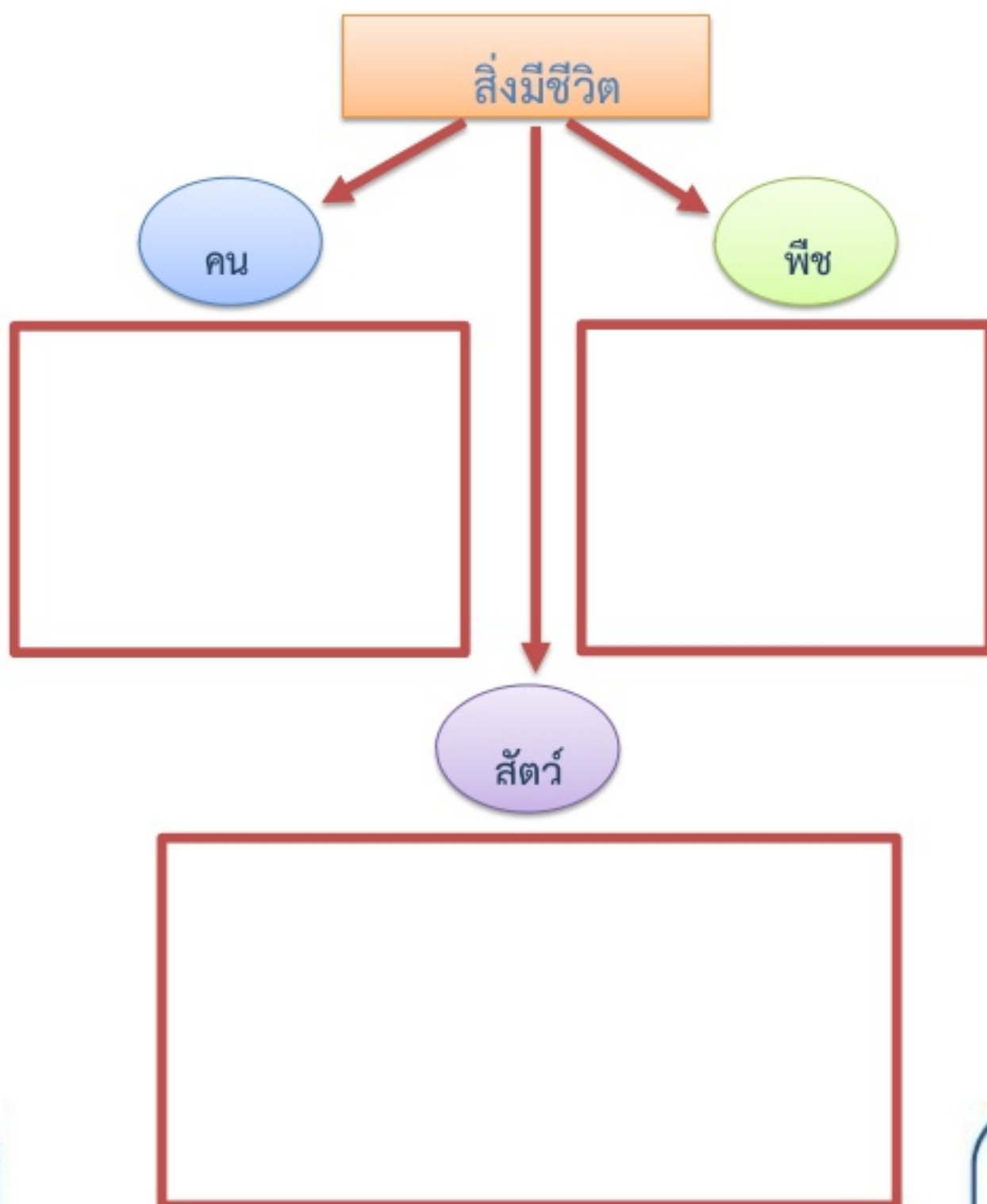

คำชี้แจง ให้นักเรียนวาดภาพตัวอย่างสิ่งมีชีวิตตามหัวข้อที่กำหนด
มา 1 อย่าง พร้อมบอกชื่อของสิ่งมีชีวิตดังกล่าว

คำชี้แจง : ให้นักเรียนตัดภาพสิ่งมีชีวิตจากหนังสือต่าง ๆ มาติดตามหัวข้อ

คำชี้แจง ให้นักเรียนโยงจับคู่ภาพสิ่งไม่มีชีวิตตามธรรมชาติ
และสิ่งไม่มีชีวิตที่คนสร้างขึ้น

แบบฝึกทักษะที่ 8
ประเภทของสิ่งไม่มีชีวิต

คำชี้แจง : ให้นักเรียนโยงจับคู่ภาพสิ่งไม่มีชีวิตตามธรรมชาติ
และสิ่งไม่มีชีวิตที่คนสร้างขึ้น

สิ่งไม่มีชีวิตตามธรรมชาติ

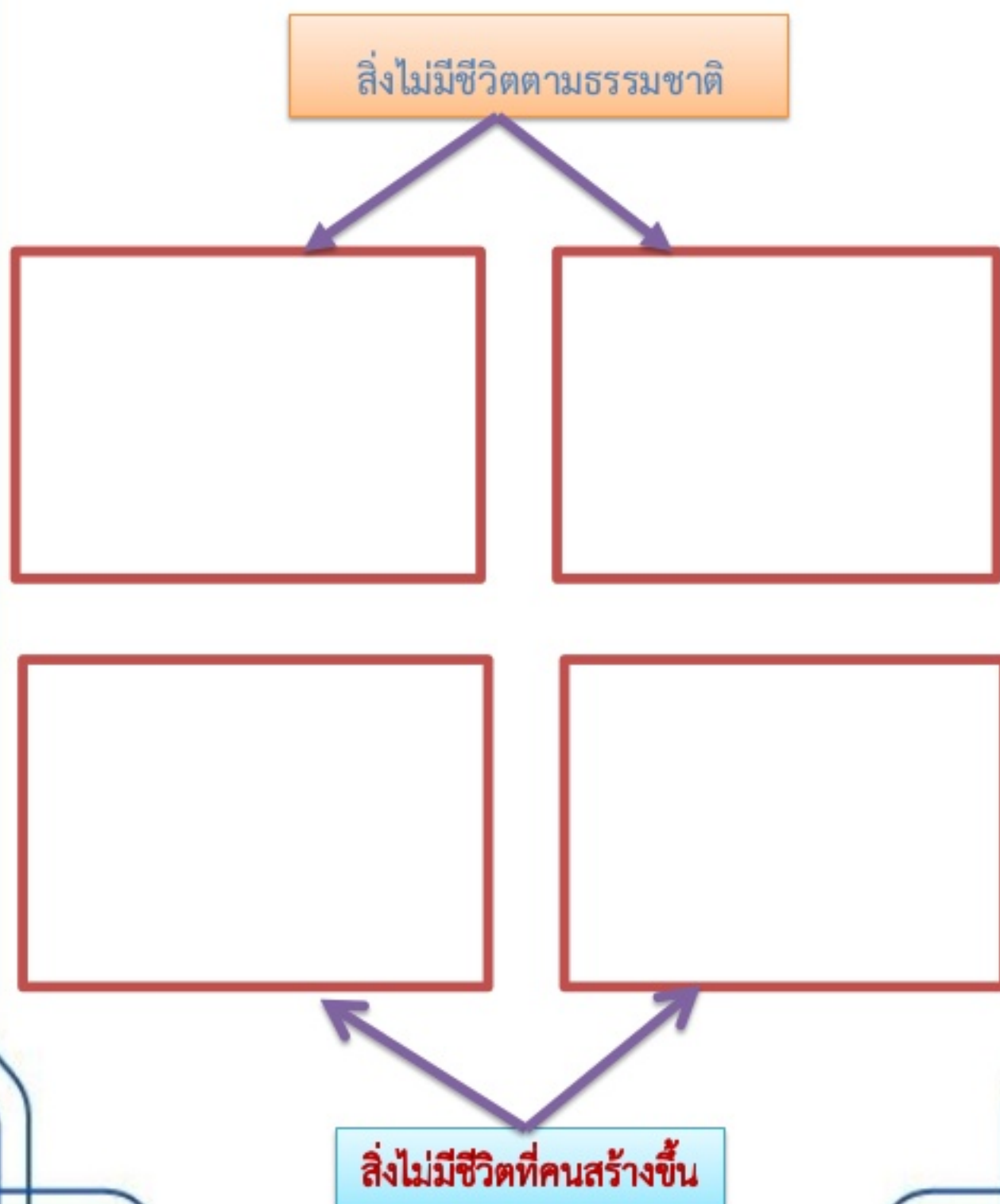
สิ่งไม่มีชีวิตที่คนสร้างขึ้น

แบบฝึกทักษะที่ 9

ประเภทของสิ่งไม่มีชีวิต

คำชี้แจง : ให้นักเรียนตัดภาพสิ่งไม่มีชีวิตจากคำหนังสือต่าง ๆ มาติดตามหัวข้อ

แบบฝึกทักษะที่ 10

ลักษณะของสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต

คำชี้แจง : ให้นักเรียนสำรวจสิ่งต่อไปนี้ แล้วบันทึกผลการสังเกตโดยเขียน ✓
ลงในตารางแล้วสรุปผลว่าเป็นสิ่ง มีชีวิต หรือ ไม่มีชีวิต

ชื่อสิ่งที่ สังเกต	ลักษณะสิ่งที่สังเกต						สรุปผล
	หายใจ	กินอาหาร	ขับถ่าย	เคลื่อนที่	เจริญ เติบโต	มี ลูกหลาน	มีชีวิต (✓) ไม่มีชีวิต (X)
ต้นไม้ 							
รถยนต์ 							
ปลา 							
ไก่ 							
บ้าน 							
สุนัข 							
โคมไฟ 							
ช้าง 							
คน 							
นาฬิกา 							

สิ่งมีชีวิตจากการสำรวจได้แก่

สิ่งไม่มีชีวิตจากการสำรวจได้แก่

แบบฝึกทักษะที่ 11

ลักษณะของสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต

คำชี้แจง : ให้นักเรียนนำตัวอักษรหน้าข้อความที่กำหนดให้ไปใส่ลงใน ☐
ได้ภาพที่มีความสัมพันธ์กัน

ก. กินอาหาร

ข. ขับถ่าย

ค. สืบพันธุ์

ง. เคลื่อนที่

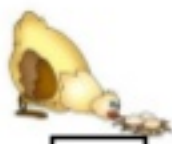
จ. หายใจ

ฉ. เจริญเติบโต

แบบฝึกทักษะที่ 12
ลักษณะของสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต

คำชี้แจง : ให้นักเรียนกาเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรหน้าข้อที่มีความหมาย
 สัมพันธ์กับข้อความที่กำหนดให้

กินอาหาร ☐ ☐	ไม่กินอาหาร ☐ ☐
เจริญเติบโต ☐ ☐	ไม่เจริญเติบโต ☐ ☐
เคลื่อนที่ ☐ ☐	ไม่เคลื่อนที่ ☐ ☐
ซบถ่าย ☐ ☐	ไม่ซบถ่าย ☐ ☐
ออกลูก ☐ ☐	ไม่ออกลูก ☐ ☐

แบบฝึกทักษะที่ 13

การจำแนกสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต

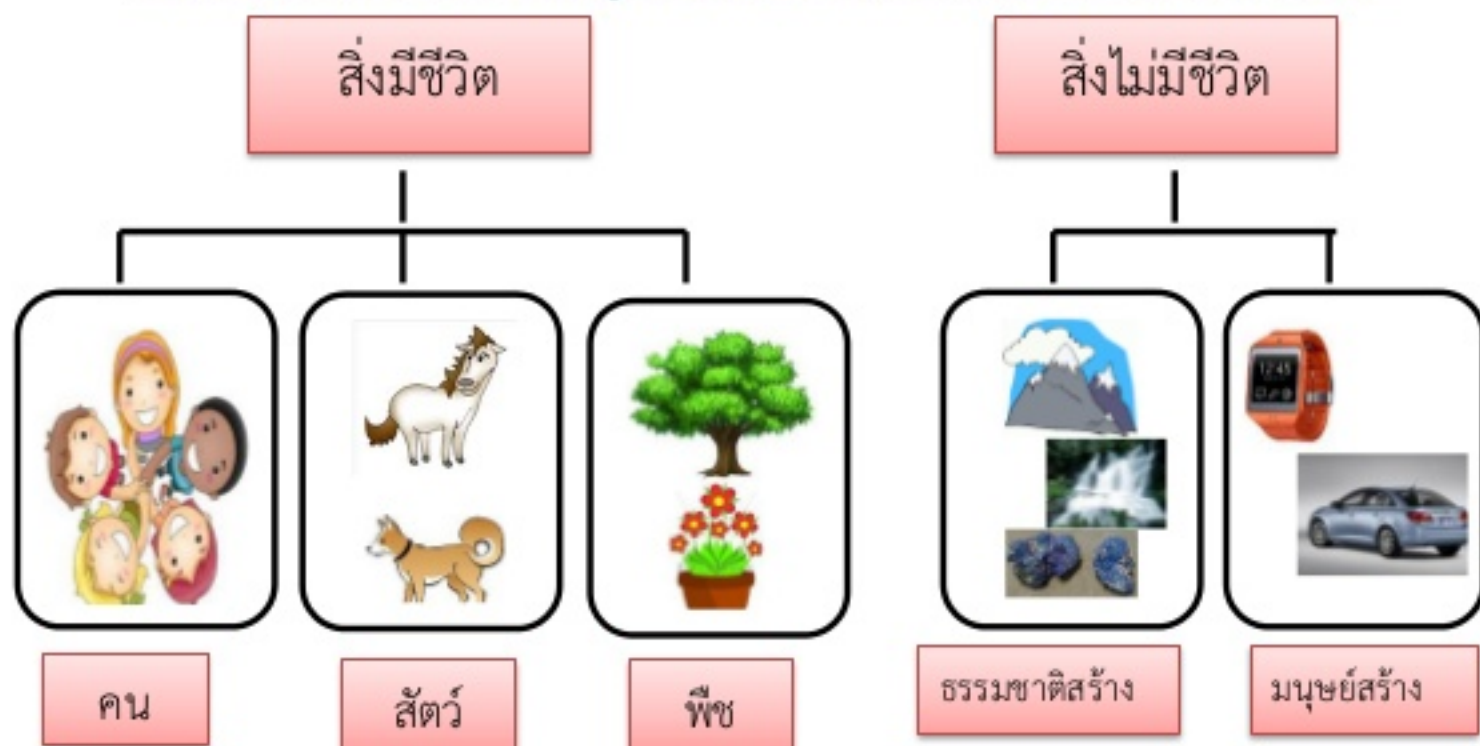
คำชี้แจง : ให้นักเรียนเขียนชื่อสิ่งมีชีวิตมา 10 ชื่อ สิ่งไม่มีชีวิตมา 10 ชื่อ

ชื่อสิ่งมีชีวิต		ชื่อสิ่งที่ไม่มีชีวิต	
1.		1.	
2.		2.	
3.		3.	
4.		4.	
5.		5.	
6.		6.	
7.		7.	
8.		8.	
9.		9.	
10.		10.	

แบบฝึกทักษะที่ 14

สิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเขียนสรุปความแตกต่างของสิ่งมีชีวิต และสิ่งไม่มีชีวิต

ลักษณะสิ่งมีชีวิต	ลักษณะสิ่งไม่มีชีวิต
1.	1.
2.	2.
3.	3.
4.	4.

แบบทดสอบหลังเรียน สิ่งรอบตัวเรา

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย X ทับหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. ข้อใดคือลักษณะของสิ่งมีชีวิต ก. อยู่กับที่ ข. ไม่โตขึ้น ค. กินอาหารได้	6. ข้อใดเป็นสิ่งมีชีวิตเหมือนกัน ก. ช้าง กับ ภูเขา ข. คน กับ เครื่องบิน ค. วัว กับ ต้นไม้
2. ข้อใดไม่ใช่สิ่งมีชีวิต ก. นก ข. บ้าน ค. ต้นหญ้า	7. แก้วอี้เป็นพวกเดียวกับข้อใด ก. รถยนต์ ข. ปลา ค. ต้นมะละกอ
3. ช้างเป็นสิ่งมีชีวิตเพราะเหตุใด ก. กินกล้วยได้ ข. ตัวอ้วนใหญ่ ค. มีหู มีตา	8. ข้อใดกล่าวถูกต้อง ก. ต้นไม้มีชีวิตเพราะเคลื่อนที่ได้ ข. ต้นไม้มีชีวิตเพราะเติบโตได้ ค. ต้นไม้มีชีวิตเพราะส่งเสียงได้
4. ข้อใดเป็นสิ่งไม่มีชีวิตที่เกิดตามธรรมชาติ ก. ก้อนหิน กับ แม่น้ำ ข. คอมพิวเตอร์ กับ ดวงดาว ค. ดวงอาทิตย์ กับ ผีเสื้อ	9. ข้อใดกล่าวได้ถูกต้อง ก. เครื่องบินบินได้จึงเป็นสิ่งมีชีวิต ข. วิทยุมีเสียงจึงเป็นสิ่งมีชีวิต ค. รถยนต์เล่นเองไม่ได้จึงเป็นสิ่งไม่มีชีวิต
5. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะของสิ่งมีชีวิต ก. มีน้ำหนัก ข. มีลูกมีหลานได้ ค. เจริญเติบโตได้	10. ข้อใดเป็นสิ่งไม่มีชีวิตที่คนสร้างขึ้น ก. ก้อนเมฆ กับ พื้นดิน ข. บ้าน กับ ถนน ค. ภูเขา กับ รถตู้